

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. januar 2025
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mie Hedengran Helander
Sagsnr.: 2024-16572
Dok.: 3561659

Besvarelse af spørgsmål nr. 377 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 377 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. december 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 377 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren oversende Rigsadvokatmeddelelsen om, hvordan Anklagemyndigheden skal agere i sager om psykisk sygdom, udviklingshæmning og demens? Ministeren bedes oplyse, om Anklagemyndigheden overhovedet kan indstille til en skærmet demensenhed?”

Svar:

Der vedlægges det i spørgsmålet omtalte afsnit i Rigsadvokatmeddelelsen om psykisk afvigende kriminelle, som bl.a. indeholder retningslinjer for, hvilke foranstaltninger anklagemyndigheden kan nedlægge påstand om under en hovedforhandling.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Demens kan begrunde, at en gerningsperson er omfattet af straffelovens § 16 om utilregnelighed eller § 69, hvis gerningspersonen på gerningstidspunktet befandt sig i en tilstand, der var betinget af mangelfuld udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner.

Det klarlægges i en mentalerklæring, om pågældende er egnet til almindelig straf og hvis ikke, hvilken foranstaltning der i så fald kan peges på for at imødegå ny kriminalitet.

I visse tilfælde forelægges mentalerklæringen for Retslægerådet, jf. meddelelsens afsnit 3.2.

Anklagemyndigheden vil på baggrund af anbefalingen i mentalerklæringen eller eventuelt Retslægerådets udtalelse i forbindelse med hovedforhandling nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes en egnet foranstaltning frem for almindelig straf. Det kan eksempelvis være påstand om anbringelse eller tilsyn og ophold på en institution.

Anklagemyndigheden nedlægger påstand om foranstaltning i overensstemmelse med retningslinjerne i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om psykisk afvigende kriminelle. I afsnit 5 om straf og andre foranstaltningstyper er der angivet en række sædvanligt forekommende foranstaltningstyper.

Det fremgår af straffelovens § 68 og § 69, jf. § 68, at såfremt mindre indgribende foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser

vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling, psykiatrisk behandling mv. ikke findes tilstrækkelige, kan det bestemmes, at den pågældende skal anbringes på psykiatrisk afdeling, i institution for personer med vidtgående psykiske handicap eller under tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg.

Når dommen er endelig, skal fuldbyrdelse ved de fleste foranstaltningsdomme bl.a. ske ved fremsendelse af kopi af dommen til domfældtes hjemstedskommune, et hospital eller den afdeling, der står for visitationen af foranstaltningsdomme, med anmodning om fuldbyrdelse af dommen. Regionsrådene og kommunerne har pligt til at modtage personer, der er idømt en foranstaltning, jf. meddelelsens afsnit 7.1. Anklagemyndigheden kan ikke træffe bestemmelse om, at dommen skal fuldbyrdes på en bestemt institution, herunder f.eks. på en skærmet demensenhed på en bestemt institution.”